

IN MEMORIAM

VĒSTURNIEKS
DR. HABIL. HIST. INDULIS RONIS
(25.03.1943.–22.12.2016.)

Indulis Ronis dzimis 1943. gada 25. martā Rīgā. 1967. gadā absolvējis Latvijas Universitātes (tolaik Latvijas Valsts universitātes) Vēstures un filoloģijas fakultātes Vēstures nodaļu. 1972. gadā aizstāvējis vēstures zinātņu kandidāta disertāciju, 1989. gadā – doktora disertāciju. Pētījis galvenokārt Latvijas politisko vēsturi 20. gs. sākumā. 1978. gadā iznāca I. Roņa monogrāfija “Latviešu buržuāzijas politika 1907–1914”. 1994. gadā Latvijas vēstures institūta apgāds izdeva Induļa Roņa un Artura Žvinkļa sastādīto dokumentu krājumu “Kārlis Ulmanis trimdā un cietumā: dokumenti un materiāli” ar I. Roņa ievada eseju “Kārlis Ulmanis Latvijas brīvvalsts likteņa stundās un viņa Golgātas ceļš”.

I. Ronis bija arī vairāku kolektīvu darbu līdzautors, zinātnisko rakstu autors. Latvijas Zinātņu akadēmijas Vēstures institūtā I. Ronis ienāca 1967. gadā, kad uzsāka mācības institūta aspirantūrā, bija jaunākais

zinātniskais līdzstrādnieks, vecākais zinātniskais līdzstrādnieks, kopš 1980. gada arī pasniedzējs LU Vēstures un filozofijas fakultātes Vēstures nodaļā. Laikā no 1981. līdz 1988. gadam viņš bija Latvijas vēstures institūta direktora vietnieks zinātniskajā darbā, 1988.–1990. gadā – direktora p.i., 1990.–1996. gadā – institūta direktors. Saņēmis daudzas atzinības un akadēmiskus pagodinājumus: 1990. gadā ievēlēts par Latvijas ZA korespondētājlocekli, 1992. gadā – par īsteno locekli. 1991. gadā I. Ronim piešķirts profesora nosaukums. 1980. gadā I. Ronis saņēmis LPSR ZA prēmiju, 1987. gadā – LPSR Valsts prēmiju.

Laikā, kad I. Ronis vadīja Latvijas vēstures institūtu, tas tika pārveidots no LPSR ZA Latvijas PSR vēstures institūta par LZA Latvijas vēstures institūtu, vēlāk LU Latvijas vēstures institūtu. Institūts atgriezās pie eiropeskajām akadēmiskajām tradīcijām, tai skaitā tika atjaunota 1937. gada dibinātā “Latvijas Vēstures Institūta Žurnāla” izdošana. Tieši 20. gs. 90. gadu pirmā puse bija radošākais I. Roņa darbības laiks. Pārmaiņu laikos I. Ronis bija aktīvs Latvijas neatkarības idejas atbalstītājs un veicinātājs, par ko liecina arī viņam piešķirtais valsts apbalvojums – 1991. gada barikāžu dalībnieka piemiņas zīme.

1993. gada augustā I. Ronis devās komandējumā uz ASV, no kura atgriezās 1994. gada pavasarī. Ne mums, vēsturniekiem, spriest, kas notika ar I. Roni. Tas lai paliek citu speciālistu ziņā, bet pēc atgriešanās no komandējuma viņš pasauli skatīja citādām acīm. Pēc aiziešanas no direktora amata 1996. gadā viņa sakari ar vēsturniekiem aprāvās. Laiku līdz savai nāvei I. Ronis pavadīja galvenokārt savās lauku mājās Kuldīgas novada “Kraukļos”. Šā gada 22. novembra vakarā viņa traģiskais mūžs ne mazāk traģiski aprāvās. Latvijas vēstures zinātnē Indulis Ronis paliks ar savu paveikto – pētījumiem Latvijas 20. gadsimta politiskajā vēsturē, ar savu darbību, pārveidojot Latvijas vēstures institūtu par mūsdienīgu zinātniskās pētniecības centru.

Ivars Ločmelis, Guntis Zemītis